

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Університет митної справи та фінансів

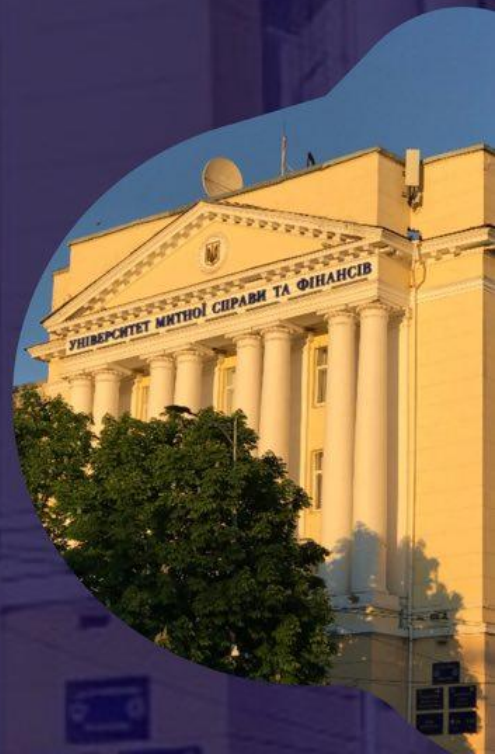
ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ, БІЗНЕСІ,
СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЯХ ТА МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ»**

21 квітня 2022 р.

ТОМ 1

ДНІПРО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Університет митної справи та фінансів
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Київський національний авіаційний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Луцький національний технічний університет
Вищий навчальний заклад Національна академія управління
Донецький національний університет імені Василя Стуса
ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»
Інженерний навчально-науковий інститут Запорізького національного університету
Полтавський державний аграрний університет
ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»
Вища школа управління охороною праці в Катовіцах (Польща)
Академія педагогіки та адміністрації ім. Мешка I в Познані (Польща)
Університет Лойола (Іспанія)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Ташкентський фінансовий інститут (Республіка Узбекистан)
Латвійський університет (Латвія)
Університет національної та світової економіки (Болгарія)
Таджикський державний фінансово-економічний університет (Республіка Таджикистан)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
«ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ В ЕКОНОМІЦІ, БІЗНЕСІ,
СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЯХ ТА МІЖНАРОДНИХ
ВІДНОСИНАХ»

Том 1

21 квітня 2022 р.

Дніпро

Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції : у 2 т. – Т. 1. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022. 464 с.

Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, які включені до збірника, присвячено актуальним питанням: соціальні інновації як фактор сталого розвитку економіки; підприємництво, торгівля, маркетинг: сучасні тренди та перспективи розвитку; спрямування розвитку сучасних інноваційних технологій у сфері комп'ютерних наук та кібербезпеки; інноваційні аспекти розвитку національної й світової індустрії туризму та гостинності; актуальні питання міжнародних відносин та регіональних студій; проблематика розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин; комунікаційні технології та інноваційні рішення.

Призначено для науковців, викладачів, фахівців-практиків, аспірантів і студентів.

Організатори конференції:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Університет митної справи та фінансів

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Київський національний авіаційний університет

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Луцький національний технічний університет

Вищий навчальний заклад Національна академія управління

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет»

Інженерний навчально-науковий інститут Запорізького національного університету

Полтавський державний аграрний університет

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

Вища школа управління охороною праці в Катовіцах (Польща)

Академія педагогіки та адміністрації ім. Мешка I в Познані (Польща)

Університет Лойола (Іспанія)

Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)

Ташкентський фінансовий інститут (Республіка Узбекистан)

Латвійський університет (Латвія)

Університет національної та світової економіки (Болгарія)

Таджикський державний фінансово-економічний університет (Республіка Таджикистан)

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ДРУКУЮТЬСЯ МЕТОДОМ ПРЯМОГО ВІДТВОРЕННЯ
ТЕКСТУ, ПРЕДСТАВЛЕНОГО АВТОРАМИ, ЯКІ НЕСУТЬ ПОВНУ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ЙОГО ФОРМУ І ЗМІСТ**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ № 1. СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Баранник Л.Б., д.е.н., проф., Болоховець А.Б. Університет митної справи та фінансів	14
СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ В НАЙБЛИЖЧІЙ ПЕРСПЕКТИВІ	
Jonas Tritschler, Togzhan Sadyk FALK IT Audit & Consulting GmbH WPG	17
TREND ZUR DIGITALISIERUNG DER GESCHÄFTSPROZESSE	
Бондаревська К.В., Коробська А.В. Університет митної справи та фінансів	20
ВИКЛИКИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Бондаревська К.В., Старікова А.А. Університет митної справи та фінансів	25
СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Губа О.І., Болоховець А.Б. Університет митної справи та фінансів	28
СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
Дулік Т.О., Александрюк Т.Ю. Університет митної справи та фінансів	31
ОЦІНКА РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО СПРЯМОВАНОЇ ІНІЦІАТИВИ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Івашина А.В., Озерян К.С. Університет митної справи та фінансів	34
СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ	
Івашина А.В., Озерян К.С. Університет митної справи та фінансів	38
ЕКОНОМІНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА	
Коробська А.В. Університет митної справи та фінансів	41
СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	
Лозинська Т.М. Полтавський державний аграрний університет	45
НОВІ ВИКЛИКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ	
Мамчур А.П. Університет митної справи та фінансів	49
СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ У ПРОЦЕСАХ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН, СПРЯМОВАНИХ ДЛЯ ВНУТРІШНЬО-ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	
Метлицька В.О., Туболець І. І. Університет митної справи та фінансів	52
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ФАКТОРИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ В УКРАЇНІ	

	5
Миколенко І.Г. Полтавський державний аграрний університет	54
ІМПЕРАТИВИ ТА СУЧАСНІ МОДЕЛІ ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТАМИ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ	
Огданський К.М., Никіфоров І. Університет митної справи та фінансів	58
АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ФОРМАЦІЙ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
Сірант М.О. Університет митної справи та фінансів	62
СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ	
Стахів О.В. Західноукраїнський національний університет	65
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМОГО РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ	
Тараненко В.Є., Ткаченко Ю.О. Університет митної справи та фінансів	69
БІДНІСТЬ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ РИЗИК: ВИТОКИ ТА ЗАСОБИ ПОДОЛАННЯ	
Туболець І. І. Університет митної справи та фінансів	73
НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ВИРІШЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ЛЮДСТВА	
Черба В.М., Запорожченко В.О., Правдіна Є.С. Університет митної справи та фінансів	75
ІННОВАЦІЇ В СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ	
Черба В.М., Корягіна Т.В., Плахотіна І.В. Університет митної справи та фінансів	78
ПОТЕНЦІЙНІ ЗАГРОЗИ СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМИ ЇХ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ	
Черба В.М., Тарасенко А.О. Університет митної справи та фінансів	83
ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У ЦЕНТРАХ І СЛУЖБАХ ЗАЙНЯТОСТІ	

СЕКЦІЯ № 2. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ, МАРКЕТИНГ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Iarmosh Olena Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця	88
THE COMPANY'S GLOBAL STRATEGY AS A TOOL FOR EFFECTIVE COMPETITION: MANAGERIAL ISSUES, ADVANTAGES AND DISADVANTAGES	
Datsenko V., PhD, Associate Professor, Popova K University of the customc and finance	91
INTERNATIONAL MARKETING IN THE POSTWAR PERIOD OF THE WORLD ECONOMY	

Боровик Т.В. Полтавський державний аграрний університет	93
ЛОГІСТИЧНИЙ ФРОНТ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	
Ватченко Б.С., Ватченко О.Б. Університет митної справи та фінансів	96
ІНЖИНІРИНГ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ	
Ватченко О.Б., Шаранов Р.С. Університет митної справи та фінансів	99
АРХІТЕКТУРА МЕХАНІЗМУ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА	
Волкова А.Р. Університет митної справи та фінансів	102
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОВОЄННИХ РЕАЛІЙ МІКРО-, МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	
Воронько-Невіднича Т.В., Гончаренко В.С. Полтавський державний аграрний університет	107
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	
Герасименко Я.Р., Зардова Я.В. Університет митної справи та фінансів	109
ДІЯЛЬНІСТЬ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	
Гета М.В. Університет митної справи та фінансів	111
ТРИГЕРИ ПРОДАЖУ В МАРКЕТИНГУ	
Гета М.В., Животова А.О. Університет митної справи та фінансів	113
МОБІЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ	
Годін Д. Університет митної справи та фінансів	116
МАРКЕТИНГОВА ЦІНОВА ПОЛІТИКА В РІТЕЙЛІ	
Горященко Ю.Г., Попко І.В. Університет митної справи та фінансів	118
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Градюк Н.М. Львівський торговельно-економічний університет	123
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ ПІДПРИЄМСТВА	
Даниленко В.І. Полтавський державний аграрний університет	127
ЦІНОВІ ТРЕНДИ ТА ПОТЕНЦІЙНІ РИЗИКИ УКРАЇНСЬКОГО ПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Даценко В.В., Гета М.В. Університет митної справи та фінансів	131
ЕФЕКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ІНТЕРНЕТ МАРКЕТИНГУ ТА ЇХ НЕДОЛІКИ	
Демидчук Л.Б. Львівський торговельно-економічний університет	134
S-COMMERCE – НОВИЙ ТРЕНД У ЕФЕКТИВНОМУ ПРОСУВАННІ ПРОДУКЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ТОВАРНОМУ РИНКУ	

Дронова Т.С., Годін Д. Університет митної справи та фінансів МАРКЕТИНГОВА ПОЛІТИКА ВИХОДУ ПІДПРИЄМСТВА НА МІЖНАРОДНІ РИНКИ	139
Дронова Т.С., Лук'яненко К. Університет митної справи та фінансів МАРКЕТИНГОВІ ЗАСОБИ СТИМУЛЮВАННЯ ПРОДАЖІВ В РІТЕЙЛІ	142
Дядик Т.В. Полтавський державний аграрний університет ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО БРЕНДУ КРАЇНИ	144
Жадько К.С., Онищенко У.В. Університет митної справи та фінансів АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	147
Загребельна І.Л., Жукова Т.О., Сироватко І.О. Полтавський державний аграрний університет КРИТЕРІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ	150
Ільченко В.М. Університет митної справи та фінансів КРАУДФАНДИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	152
Іщейкін Т.Є., Малашенко А.С. Полтавський державний аграрний університет СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ	157
Калмиков Д.О., Мормуль М.Ф., Щитов Д.М. Університет митної справи та фінансів МАТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РИЗИКІВ	162
Калюжна Ю.П. Полтавський державний аграрний університет ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКАХ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ	167
Камарчук І.М. Львівський торговельно-економічний університет СИСТЕМНО-СТРУКТУРНІ АСПЕКТИ МАТЕРІАЛЬНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ В СФЕРІ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	171
Карась Ю.М. Полтавський державний аграрний університет ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ ВИРОБНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА	175
Книш О.А., Городницький Р.О. Університет митної справи та фінансів СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА ЯК ОСНОВИ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	178
Ковтун О. І. Львівський торговельно-економічний університет СТРАТЕГІЧНІ АЛЬТЕРНАТИВИ ДЛЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА МОЖЛИВИХ РИЗИКІВ	182
Кононенко Ж.А. Університет митної справи та фінансів ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	187

Zyatko, 2021. European institute of further education, Podhájska, 2021. - 245 p., Chapter I. - (P. 60-63)

К.е.н., доцент Кононенко Ж.А.
Полтавський державний аграрний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Шлях цифровізації обумовлює перехід не тільки побутових процесів життєдіяльності людини, але й підприємств, установ та всього бізнесу. У цифровому світі найпростішими вже є процеси проведення заходів, нарад, зборів, конференцій, семінарів, особистих зустрічей завдяки відео зв'язку. Ще в недалекому минулому це здавалося фантастикою, а сьогодні вже звичайний процес життєдіяльності кожної людини. Окремо можемо зазначити послуги з замовлення товарів на теренах Інтернету без факту фізичної присутності продавця, або проведення консультування з різних питань. Велику роль в прискоренні бізнес-процесів відіграють різні месенджери, в яких є можливість обміну текстовими повідомленнями. Розширені можливості для реклами продукції завдяки допомогі віртуальної реальності. З погляду бізнесу це, насамперед, інформування про товар, послуги та діяльність підприємств.

Мережа Інтернету стала тим елементом у житті підприємств, без якого неможливе зрушення більшості важливих господарських питань. Залучення цифрових технологій до організації бізнесу дозволяє:

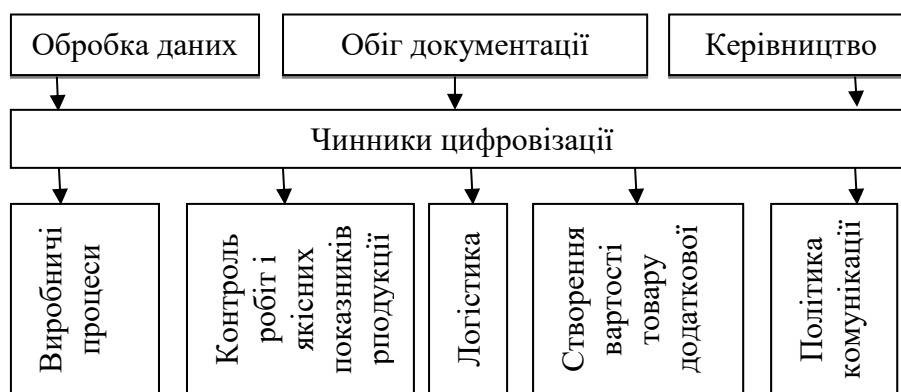
- зменшити бюрократію у внутрішніх бізнес-циклах;
- заощадити витрати часу на проведення в дію керівних рішень;
- оптимізувати кількість робітників;
- направити паперовий документообіг в електронний;
- підвищити швидкість обробки інформації;
- зменшити витрати на рекламу, завдяки використанню значно дешевої реклами у соціальних мережах (Facebook, Instagram, Telegram та інші);
- автоматизувати створення звітів та проведення контролю за кожним

виробничим етапом [2].

Цифровізація бізнес-процесів змінює пріоритети в розподілі ресурсів підприємства; торкається основних функціональних сфер підприємства таких, як маркетинг, фінансова справа, виробництво, кадрові питання. Це обумовлене можливостями інформаційних структур, які забезпечують втілення виробничої діяльності завдяки інтегрованої інформаційної бази.

Залучення інформаційних технологій в життя бізнес-процесів ґрунтується на цифровому документообігу, як на засобі досягнення комерційної цілі.

Рис. 1. Чинники цифровізації

Можливості цифрового документообігу надають можливість представникам бізнесу отримувати простіший та надшвидкісний доступ до необхідної документації. Наявні інструменти цифровізації забезпечують зберігання надвеликих об'ємів інформації, котрі можуть у подальшому оброблятися та використовуватися для процесів життєдіяльності підприємства.

Цифрова здатність до накопичення та обробки інформації, має бути частиною впровадження принципу цифрового робочого місця, що забезпечить керівників інформацією про діяльність підприємства. Така інформація доступна у будь-який час для них та зберігається упродовж необхідного періоду часу. Зокрема, подібні заходи збільшують моніторинг керівництва за внутрішніми справами підрозділів так як цифрові системи контролю продуктивності робітників забезпечують підприємство певною автоматизацією діяльності [1].

Отже, на фоні досить вагових позитивних можливостей та зрушень в сфері цифровізації підприємств, існує певна низка невирішених проблем. До таких можемо віднести високі витрати на ранньому етапі впровадження інформаційних

систем; відносно великі затрати трансформаційного характеру, що зв'язані з переходом до втілення цифрових технологій всіма економічними учасниками; недостатність фахових професійних кадрів починаючи з недостатньою кількістю профільних закладів освіти; недостатність нормативно-правової бази з єдиними стандартами, з технічними регламентами для регулювання відносин, що виникають між учасниками у сфері електронно-цифрових технологій; недосконалий рівень захисту самих цифрових технологій від несанкціонованих та неправомірних втручань [4].

Аналізуючи наведені проблеми, слід акцентувати на те, що не завжди діджиталізація та електронна цифровізація приводить до збільшення прибутку підприємств. Таким чином, щоби уникнути негативного впливу, або звести його до мінімуму при процесі цифровізації, необхідно розуміти всі ризики, а від так важливим інструментом буде підрахунок очікуваного економічного результату від запровадження діджиталізації та цифровізації, до співвідношення з витратами на її впровадження. Не слід забувати, що іноді існують складнощі при переводі бізнес-проектів в цифрове середовище, наприклад, до появи погіршностей, і в цілому до зміни у діяльності підприємства. Тому, важелом усунення всіх таких проблеми є детальний аналіз кожної конкретної ситуації і ризик-розуміння, до яких питань може призвести швидке реформування бізнес-проектів при направленні їх у цифрове поле. Така проблема, як «витік інформації» має місце тоді, коли залучення цифрових технологій має ще невідпрацьовану модель, що збільшує ризики особливо в сфері зберігання особистих даних та у роботі з секретною інформацією. Зазначимо, що на даний час вартість впровадження процесів діджиталізації чи то цифровізації висока. Це є за рахунок необхідності забезпечення належного рівня безпеки. В такому випадку конче треба не упереджено зважувати такі додаткові ризики, а також їх вірогідні наслідки, які можуть у майбутньому нанести прямий або непрямий збиток іміджової складової підприємства, його потенційним клієнтам і партнерам по бізнесу. Ще одним з питань цифровізації є дублювання паперовими документами впровадженої цифрової інформації в деяких сферах діяльності. Такі потреби є дещо

специфічними, оскільки неможливо раптово відмовитися від ряду дій, які в обов'язковому порядку мають бути в наявності звичайних (паперових), а не в електронних форматах [3].

Отже, шлях переходу підприємства до цифрового середовища, та впровадження повної діджиталізації бізнес-процесів визначаються, на сам перед, поглядом на потреби клієнтів, тобто діджитал-послуга-продукт, що формується на базі переваг та вимог, котрі задаються споживачем та науково-технічним прогресом, який в сою чергу націлений на підвищення безпечності швидкості і мобільності цифрових систем.

На даний час здійснення життєдіяльності підприємств важко уявити без присутності цифрових науково-технічних здобутків. Головні переваги при використанні цифрового середовища та діджиталізації вже оцінили мільярди людей та безліч підприємств і установ. Цифровізація має низку переваг, незважаючи, поки що, на існуючі деякі недоліки. Основною з переваг можемо виділити підвищення рівня комунікативної діяльності та активності, а саме швидка співпраця суб'єкта господарювання з споживачами. Звичайно в цілому, мета цифровізації бізнес-етапів має бути оптимізацією наявного ресурсного балансу, затрат робочого часу та збільшення ефективності виробництва.

Впровадження систем цифрового середовища потребує цілий набір електронних можливостей, наприклад, цифровізація виробничих ланок-процесів, моніторинг за виконанням робіт та за якістю продукції, спілкування керівництва з командою та клієнтами (споживачами), логістична і постачальницька тематика. Цифровізація бізнесу націлена на спрощення та підвищення ефективності спілкування між державними органами влади та об'єктами господарювання. Зважаючи на збільшення вагомості ролі цифровізації у життєдіяльності підприємств, необхідно створювати подальші умови та можливості для всебічного залучення науково-технічних досліджень та введення їх в юридично-правове поле.

Список використаних джерел

1. Андрос С. В. Діджиталізація та підприємства: нові тренди інноваційного

розвитку. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2019. № 4 (10). С. 5-13. URL: <https://economics.opu.ua/ejoru/2019/No4/5.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3757950 (дата звернення 03.04.2022)

2. Воржакова Ю. П., Хлебінська О. І. Сутність цифрової трансформації з різних позицій підприємців та науковців. Економіка та держава. 2021. № 9. С. 107–111. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.9.107.

3. Шатілова О. В., Шишук Н. О. Цифрові інструменти інноваційного розвитку бізнес-організації. Проблеми економіки № 4 (46), 2020. С. 249-255.

4. Dergachova, V., Vorzhakova, Yu., Khlebynska, O. (2021). Organization of Business Processes in the Conditions of Digitalization, The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: International Relations. Economics. Country Studies. Tourism. 14, 60-68. (in Ukrainian). URL: <https://doi.org/10.26565/2310-9513-2021-14-06> (дата звернення 03.04.2022)

Кучеренко О.О.,
(Науковий керівник – д.е.н., доц. Горященко Ю.Г.)
Університет митної справи та фінансів

МАЛИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Малий бізнес є основною складовою економіки держави. Малі та середні підприємства, а також фізичні особи-підприємці виконують соціальну функцію, а саме – створення робочих місць для населення та професійне навчання. Малий бізнес – мобільний, швидко реагує на потреби і зміни ринку, є прибутковим (така його принципова сутність), пропонує унікальні товари та послуги.

Малий та середній бізнес виконують низку важливих економічних і соціальних функцій, найважливішими з них є:

– вирішення проблеми зайнятості населення: збільшення кількості суб'єктів господарювання призводить до створення нових робочих місць (реєстрація громадян ФОП тощо);

– надання гнучкості та адаптивності ринку. Суб'єкти господарювання